

28785

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 3423
Konu : Ankara Milletvekili
Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ'nin
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013
08 Ekim 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 31.07.2013 tarihli ve 43452547-120.00-136139 sayılı yazı.

Ankara Milletvekili Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ'nin Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/28785 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF. DR. ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
TBMM 7/28785 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, devletler arasındaki işbirliğini geliştiren etkinlikler uluslararası örgütler eliyle yürütülmektedir. Bu bağlamda, çeşitli uluslararası kuruluş ve kurumlar çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunu öne çıkarmaya başlamışlardır. Buradan hareketle;

- 1- 2002 - 2013 yılları arasında çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunda Birleşmiş Milletler (BM) ile yürütülen çalışma ve projeler hangileridir? Bunlardan elde edilen sonuçlar nelerdir?
- 2- 2002 - 2013 yılları arasında çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunda UNESCO (BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) ile yürütülen çalışma ve projeler hangileridir? Bunlardan elde edilen sonuçlar nelerdir?
- 3- 2002 - 2013 yılları arasında çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunda FAO (BM Gıda ve Tarım Örgütü) ile yürütülen çalışma ve projeler hangileridir? Bunlardan elde edilen sonuçlar nelerdir?
- 4- 2002 - 2013 yılları arasında çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunda WHO (BM Dünya Sağlık Örgütü) ile yürütülen çalışma ve projeler hangileridir? Bunlardan elde edilen sonuçlar nelerdir?

CEVAPLAR:

1- Ülkemizin sırasıyla 1983 ve 1984 yıllarında taraf olduğu Uzun Menzilli Sınır Aşan Hava Kirliliği Sözleşmesi ve Avrupa'da Hava Kirlleticilerinin Uzun Menzilli Taşınımının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi İçin İşbirliği Programının Uzun Dönemli Finansmanı Protokolü yükümlülükleri kapsamında 2010 yılından bu yana yıllık hava kirleticileri emisyon envanteri raporlaması yapılmaktadır. Uzun Menzilli Sınır Aşan Hava Kirliliği Sözleşmesinin diğer bir protokolü olan Gothenburg Protokolünün AB Mevzuatındaki karşılığı olan Ulusal Emisyon Tavanları Direktifi, iki bileşenli bir proje ile çalışılmış ve emisyon envanteri alanında uzun zamandır deneyim biriktirmiş ülke uzmanlarından bilgi alışverişi ile detaylara dair önemli bilgiler edinilmiştir. Bu proje teknik destek ve eşleştirme bileşenlerini bir arada barındıran ve zamanlaması ile de başarı ile sonuçlanan projelerden biri olarak değerlendirilmiştir. 15 Şubat 2012 tarihinde yapılan emisyon envanteri raporlamasının hesaplama detaylarını barındıran "Bilgilendirici Envanter Raporu" ilk kez 27 Nisan 2012 tarihinde ülkemiz adına EIONET Avrupa Çevre Ajansı Avrupa Çevre Bilgi Gözlem Ağı sunucularına yüklenmiştir. Bu sayede 64 kişilik bir liste içinden belirlenen emisyon envanteri uzmanlarınca, her 5 yılda bir gerçekleştirilen ülke incelemeleri için ilk kez ülkemiz de listeye alınmıştır. 26-29 Haziran 2012 tarihlerinde Avrupa Çevre Ajansının Kopenhag'da bulunan gözden geçirme ekipleri tarafından ülkemiz emisyon envanteri incelemeye tabi tutulmuştur. Bakanlığımız tarafından her yıl ve her 5 yılda bir raporlanması gerekli belge ve bilgilere ilişkin stratejik planlama yapılmış olup, söz konusu raporlama yükümlülüklerine Bakanlık Strateji Planı içinde yer verilmiştir.

İklim değişikliği ile mücadele etmek amacıyla gerçekleştirilen uluslararası çabalar sonucu 1994 yılında yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği ereve Sözleşmesine (BMİDÇS) Türkiye 24 Mayıs 2004 tarihinde, BMİDÇS' yi hukuki olarak daha bağlayıcı hale getirmek amacıyla oluşturulan Kyoto Protokolü'ne ise 26 Ağustos 2009 tarihinde taraf olmuştur. Türkiye, Kyoto Protokolü kabul edildiğinde (1997'de), BMİDÇS' ye taraf olmadığı için, Protokolün Ek-B listesinde bulunmaması nedeniyle Protokolün I. Taahhüt döneminde (2008-2012) sayısallaştırılmış sera gazı azaltım veya sınırlama yükümlülüğü almamış olup, Türkiye'nin 2. dönemde de herhangi bir sayısallaştırılmış sera gazı emisyon azaltım taahhüdü bulunmamaktadır.

Türkiye insan kaynaklı sera gazı emisyonlarını sınırlandırmak ile sera gazı yutaklarını korumak ve takviye etmek suretiyle iklim değişikliği ile mücadele etmek yönünde sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde ulusal politikalar geliştirmekte ve gerekli önlemleri almaktadır.

İklim değişikliği azaltım ve uyumu kolaylaştırma önlemleri içeren ulusal sektörel programlarımızı ve uygulama ile ilgili bilgilerimizi içeren İklim Değişikliği Stratejisi ve İklim Değişikliği Eylem Planı (2011-2023) hazırlanmıştır.

Türkiye, Sözleşmenin 4 üncü maddesi kapsamında sera gazı emisyonları, ulusal politikalar ile ilgili bilgileri toplamak ve paylaşmakla yükümlü olup, her yıl sera gazı envanterini ve 4 yılda bir Ulusal Bildirimini Sekretaryaya sunmaktadır.

Ülkemiz Birleşmiş Milletler çatısı altında oluşturulan Ozon Tabakasının Korunması için Viyana Sözleşmesi ve Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolüne 1991 yılında taraf olmuş ve tüm değişikliklerini kabul etmiştir.

Protokole ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmaların izlenmesi Ulusal Odak Noktası olarak Bakanlığımız koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir. Ülkemiz Montreal Protokolünün uygulanmasında başarılı ülkeler arasında yer almaktadır.

Protokol kapsamında gelişmekte olan ülkelerin endüstrisine; OTİM (Ozon Tabakasını İncelten Madde)' lerin giderilmesine yönelik projelerde teknik uzmanlaşma, yeni teknolojiler ve ekipman sağlanması için mali kaynak sağlanması amacıyla "ok Tarafly Fon (MLF)" kurulmuştur. Projeler yoluyla gelişmekte olan ülkelere söz konusu fon kullanılmaktadır. Çok Tarafly Fonun (MLF), ülkelere sağladığı yardım fonları uygulama ajansları aracılığı ile kullanılmaktadır. Bu uygulama ajansları, UNIDO (Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma rgt), UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı), UNEP (Birleşmiş Milletler evre Programı) ve WB (Dünya Bankası)' dir.

UNİDO aracılığıyla uygulanan projeler:

- Hidrokloroflorokarbon (HCFC) Gazlarının Sonlandırılması Yönetim Planının Hazırlanması Projesi (HPMP) (2012-2018) alışmaları devam etmektedir. Projenin amacı, Türkiye'nin HCFC sonlandırma takvimi çerçevesinde sonlandırma faaliyetlerinin uygulanmasına yönelik mali ve teknik destek ve uygulama çerçevesinin tanımlanmasıdır.

- Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Bertarafına Yönelik Pilot Proje (2012- 2014): Proje ile, 2006 yılında kullanımı yasaklanan ancak ülkede çeşitli yerlerde bulunduğu belirlenen CFC grubu gazların toplanarak bertaraf edilmesi, 2015 yılından itibaren (servis amaçlı hariç) ithalatı sonlandırılacak olan Hidrokloroflorokarbon (HCFC) grubu gazları ve alternatif olarak

alternatif olarak kullanılacak gazlar için de devam edecek olan sürdürülebilir geri kazanım ve bertaraf sistemi kurulması amaçlanmaktadır.

- Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Projesi (2003-2013): Projenin amacı, Ulusal Ozon Biriminin, Montreal Protokolü kapsamında yürütmekle yükümlü olduğu faaliyetlerin yürütülmesine yönelik olarak yürütülecek kurumsal kapasite geliştirme, kamuoyu bilinçlendirme, teknik donanım ve altyapının geliştirilmesi, yasal düzenlemelerin uyumlaştırılması gibi konularda gereksinim duyulan teknik ve mali desteklerin sağlanmasıdır.

- Hidrokloroflorokarbonların (HCFC) (PU Sandviç Yalıtım Panelleri İmalatında Kullanılan PU Sert Köpük Üretiminde HCFC-141b ve XPS Köpük Üretiminde HCFC 142b ile HCFC 22) Sonlandırılması Şemsiye Yatırım Projesi (2009-2013)

Ayrıca; 20-22 Haziran 2012 tarihleri arasında, Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde düzenlenen, BM Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı (Rio+20), Bakanımız Sn. Erdoğan BAYRAKTAR başkanlığındaki 9 (dokuz) kişilik bir heyet tarafından takip edilmiştir. Konferansın kapsamında gerçekleştirilen toplantılarda, Bakanlığımız ve Türkiye adına katkılarının yapılması sağlanmıştır. Konferans çerçevesinde, Türkiye adına açılan masada, Bakanlığımız tarafından; çevre, şehircilik ve sürdürülebilir kalkınma alanlarındaki faaliyetlere ilişkin uluslararası bilgilendirme yapılmıştır. Konferans hazırlıkları çerçevesinde; Kalkınma Bakanlığının koordinasyonunda hazırlanan "Türkiye Sürdürülebilir Kalkınma Raporu-Geleceği Sahiplenmek 2012" konulu raporun ulusal hazırlık çalışmalarına Bakanlığımız tarafından katkı sağlanması amacıyla koordinasyon çalışmaları yürütülmüştür. Öte yandan, Rio+20 Zirvesi sonucunda ilan edilen "İstedığımız Gelecek" (The Future We Want) raporuna Zirve öncesinde görüş yoluyla ve Zirve sırasında ilgili oturumlara aktif katılım sağlanarak Türkiye adına Bakanlığımız görev, sorumluluk ve yetki alanı dâhilinde katkı verilmiştir.

2- UNESCO-Uluslararası Hidroloji Programının (IHP) öncülüğünde ve "Akdeniz Ekosistemleri İçin Stratejik Ortaklık (MedPartnership) Programı" kapsamında, Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonunda "Kıyı Akiferlerinin ve Yeraltı Sularının Yönetimi: Kurumsal ve Hukuki Çerçeve" başlıklı bir proje yürütülmektedir.

3- Bakanlığımız tarafından, FAO ile doğrudan yürütülen herhangi bir proje bulunmamaktadır.

4- Bakanlığımızca Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ile doğrudan yürütülen bir proje bulunmamaktadır.

